

Cesta Andreja Bitenca 68, Ljubljana
telefon 01 5187222, 01 5187223, 041 688928, 041 845639
telefaks 01 5187224

www.aquarius-lj.si
info@aquarius-lj.si

OKOLJSKO POROČILO ZA OPPN ZA OBMOČJE UREJANJA GRV 20-4 GORENJA VAS

POVZETEK

Ljubljana, april 2012

Naslov projekta: **Okoljsko poročilo za OPPN za območje urejanja GRV
20-4 Gorenja vas - POVZETEK**

Datum izdelave: **april 2012**

Št. naloge: **1252-11 OP**

Št. naročilnice: **0181/2012**

Naročnik: **Občina Gorenja vas – Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas**

Izvajalec: **AQUARIUS d.o.o. Ljubljana
Cesta Andreja Bitenca 68
1000 Ljubljana**

Direktor: **mag. Martin Žerdin, univ.dipl.biol.**

Odgovorna nosilka: **Barbara Jerman, univ.dipl. geog. in prof. zgod.**

Sodelavci: **Leonida Šot Pavlovič, univ. dipl. biol.**
Mojca Vrbajnščak, univ. dipl. biol.
mag. Martin Žerdin, univ.dipl.biol.
dr. Barbara Čenčur Curk, univ.dipl.inž. geol.

Podizvajalec: **Epi Spektrum d.o.o.
Strossmayerjeva ulica 11
2000 Maribor**

Segmenti: **Kakovost zraka
Obremenjenost okolja s hrupom**

Odgovorni nosilec: **Rado Marhold, dipl. inž. fiz.**

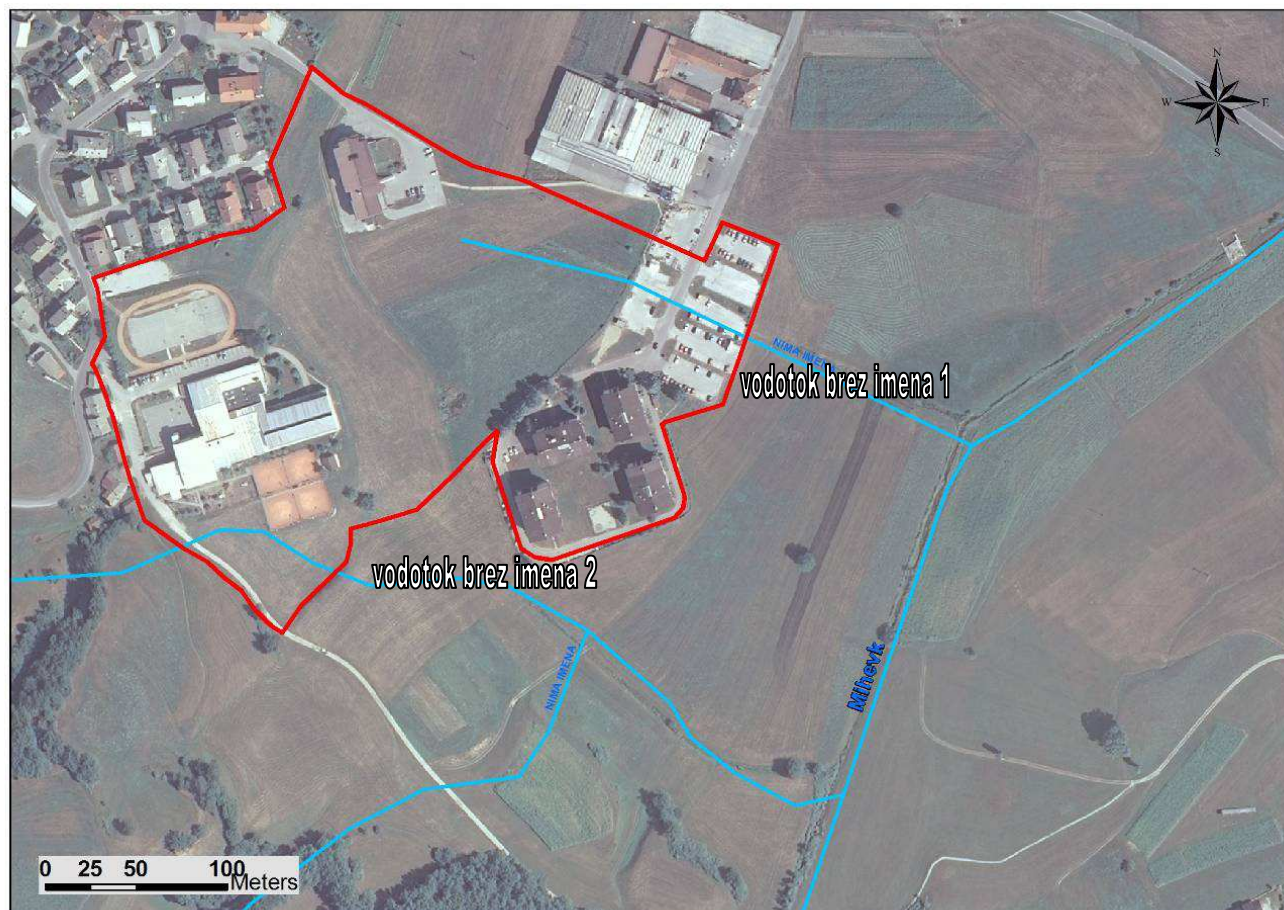
Sodelavca: **Boštjan Peršak, univ.dipl. fiz.
Janez Drev, univ. dipl. fiz.**

UVODNA POJASNILA

Območje OPPN zajema del območja urejanja GRV 20-4, za katero je v izvedbenem delu OPN občine Gorenja vas-Poljane, določena namenska raba prostora: Območje stavbnih zemljišč oziroma CU – osrednja območja centralnih dejavnosti. OPN občine Gorenja vas-Poljane je bil sprejet z odlokom, Uradni list RS, št. 48/10 z dne 4.6.2010.

Okoljsko poročilo je strokovno gradivo za celovito presojo, v katerem so opredeljeni, opisani in ovrednoteni pomembni vplivi izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine ter možne alternative, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja na katerega se plan nanaša.

Podlaga za izvedbo postopka je Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05). Direktor za okolje je 22.11.2010 izdal odločbo št. 35409-224/2009 v kateri je ugotovil, da je potrebno za Občinski podrobni prostorski načrt za območje urejanja GRV 20-4 Gorenja vas, v skladu z določili 40. člena ZVO, izvesti celoviti presojo vplivov na okolje, ker lahko plan pomembno vpliva na okolje.

Slika 1: Območje OPPN (označeno z rdečo linijo)

V okoljskem poročilu so obravnavani naslednji segmenti:

1. Voda
 - 1.1 Površinske vode
 - 1.2 Podzemne vode
2. Ohranjanje narave in biotske pestrosti
3. Kmetijska zemljišča
4. Ohranjanje kulturne dediščine
5. Ohranjanje krajinskih značilnosti
6. Zdravje ljudi
 - 6.1 Kakovost zraka
 - 6.2 Obremenjenost s hrupom
 - 6.3 Svetlobno onesnaženje
 - 6.4 Elektromagnetno sevanje

Osnutek Občinskega podrobnega prostorskega načrta za območje urejanja GRV 20-4 Gorenja vas so izdelali v podjetju Ravnikar Potokar arhitekturni biro, d.o.o., Ljubljana (junij 2010, dopolnitev april 2012). Ureditvena situacija (Ravnikar Potokar arhitekturni biro d.o.o., april 2012) je v prilogi.

Osnutek OPPN je bil dopolnjen na podlagi izsledkov sledečih strokovnih podlag:

- Inštitut za vodarstvo d.o.o. 2012: Strokovno mnenje o nivoju podtalnice in pogostosti poplav na območju OPPN GRV 20-4. Št. projekta: P144/12, januar 2012.
- IRGO 2011: Izvedba infiltracijskih poizkusov na območju OPPN – Občina Gorenja vas – Poljane. Št. poročila: ip-258/11, november 2011.
- Klabus A. 2011: Hidrološke razmere na območju OPPN GRV 20-4 Gorenja vas, november 2011.

POVZETEK PO POSAMEZNIH SEGMENTIH

❖ POVRŠINSKE VODE

Obstoječe stanje

Na območju predmetnega plana sta dva manjša vodotoka brez imena, ki sta leva pritoka vodotoka Mihevk, ki je desni pritok reke Poljanska Sora. Oba vodotoka sta regulirana in sta namenjena odvodnji padavinskih voda. Podatkov o kemijskem in ekološkem stanju teh vodotokov ni na voljo, vendar ocenjujemo, da imata ta dva vodotoka dobro kemijsko in ekološko stanje.

Vplivi

Kemijsko onesnaženje vodotokov bi bilo možno v času gradnje in obratovanja, a vpliva ne bo zaradi:

- Območje OPPN bo priključeno na obstoječi kanalizacijski sistem Gorenja vas. Odpadne vode tega sistema se čistijo na mali čistilni napravi kapacitete 1000 PE, ki se bo v naslednjih letih razširila na 3100 PE. Obstoječa čistilna naprava ima 99 % učinek čiščenja odpadnih voda.
- Izvedba posega bo vplivala na kemijsko stanje površinskih voda (vpliv na parametre kemijskega stanja, opredeljenih v Uredbi o stanju površinskih voda (Ur.l. RS 14/2009)), vendar vplive izvedbe plana se lahko zmanjša z upoštevanjem splošnih omilitvenih ukrepov predpisanih z zakonodajo (odpadno vodo se ne izpušča v vodotok, materiala se ne odlaga na brežine ipd).
- Odvajanje komunalnih in padavinskih vod je v OPPN načrtovano v ločenih kanalizacijskih sistemih.

Območje plana ne posega neposredno v vodotok brez imena-1 in v vodotok brez imena-2. Prvi vodotok je speljan v cev pod že urejenim parkiriščem, drugi pa je speljan po cevi od vrtca do točke na travniku pri stanovanjskih blokkih. Zaradi tega sta oba vodotoka že v obstoječem stanju degradirana. Poslabšanje ekološkega stanja vodotokov je možno v času gradnje, kot sprememba fizikalno-kemijskih elementov kakovosti in hidromorfološkega značaja vodotokov.

Inštitut za vodarstvo je ugotovil, da bo zaradi dodatnih utrjenih površin na območju OPPN prišlo do pospešenega in povečanega površinskega odtoka z območja. Povečana količina površinske vode bo dodatno bremenila površinski odvodnik Mihevk in na koncu tudi Poljansko Soro. Posledično je potrebno izvesti omilitveni ukrep ureditve meteorne odvodnje in tako v največji meri izničiti vpliv pospešenega in povečanega površinskega odtoka.

Prav tako je ugotovljeno (Inštitut za vodarstvo, 2012), da zaledne vode ogrožajo območje OPPN. Zaledni pretok s 100 - letno povratno dobo znaša 2.1 m³/s. Izračunan pretok je potrebno upoštevati pri vodenju zalednih voda v površinski odvodnik (pretok predstavlja osnovo za dimenzioniranje odvodnega kanala in prepusta pod cesto) ali eventualnega načrtovanja ustreznega prelivanja ceste v času izjemnih dogodkov. Lastne vode neposredno ne povzročajo težav na območju, saj gravitacijsko odtekajo proti dnu doline oziroma v Poljansko Soro. Kljub vsemu pa bodo ureditve povečale in pospešile površinski odtok ter pritisk na podzemni jarek na SV delu območja. Posledično je potrebno negativne učinke zmanjšati z ustrežno odvodnjo meteorne vode. Zaradi pretežno glinenih in meljnatih slojev, ki so srednje do slabo prepustni, ponikanje viška vodnih količin ni možno, zato je potrebno v OPPN predvideti ureditev suhega površinskega zadrževalnika. V kolikor se upošteva, da z utrjenih površin odteče celotna količina vode in se za merodajno vrednost časa koncentracije privzame 10 min. ugotovimo, da se za povratno dobo 100 - let potrebuje zadrževalni volumen v velikosti 680 m³, kar znaša 80 % celotnega volumna padavin na utrjene površine pri 100-letnem dogodku z 10 minutnim časom trajanja (100 % volumen znaša 848.8 m³). Glede na definiran volumen je potrebno izvesti površinski zadrževalnik ustreznih velikosti in ga ustrezno umestiti znotraj območja. Predvidena lokacija suhega zadrževalnika je na meji med ureditvenim območjem PE4 in PE3 na severni strani stanovanjskih blokov v ureditveni enoti PE3.

Vplive na površinske vode je možno zmanjšati z naslednjimi omilitvenimi ukrepi:

1. Sanacija vodotoka brez imena 2 se izvede sonaravno (struge se ne zabetonira, temveč se pri ureditvi uporabi kamenje, les, brežine se zasadi z vegetacijo ipd).

2. Na ravninskem delu je potrebno urediti ustrezno odvodnjavanje padavinske vode, da ne bo prišlo do zadrževanja padavinske vode.
3. Meteorne vode s streh in vseh utrjenih površin se zaradi slabe prepustnosti tal (IRGO, 2011) ne more speljati v ponikovalnico. Ker gre za precejšnje ureditveno območje z nezanemarljivim povečanjem utrjenih površin, bo ob nalivih prišlo do večjih količin površinske vode s kratkim časom koncentracije (ključni so kratki nalivi velikih intenzitet, ki imajo zelo kratek čas koncentracije). Za zadrževanje viškov pretokov in volumnov (zadrževanje konice poplavnega vala) je potrebno izvesti površinsko zadrževanje z mikro suhim zadrževalnikom v skladu s Strokovnim mnenjem o nivoju podtalnice in pogostosti poplav na območju OPPN GRV 20-4 (Inštitut za vodarstvo, 2012). V strokovnem mnenju je predlagana umestitev enega ali več zadrževalnikov v poljubni obliki, ki bodo imeli ustrezni skupni volumen. Za dušenje iztoka iz zadrževalnika se naj uporablja kratka cevna dušilka premera 200 mm z jaškom na iztočnem delu dušilke. Varnostni preliv iz suhega zadrževalnika naj bo oblikovan v dolžini 4 metrov s prostim odtokom. Izpusti meteornih voda iz utrjenih površin OPPN naj bodo priključeni na zadrževalnik, po potrebi preko ustreznih objektov (peskolovi, lovilci olij). S predstavljeno izvedbo suhega zadrževalnika bo mogoče uporabiti tudi obstoječi odvodnik premera 800 mm pod cesto in parkiriščem za odvodnjo lastnih meteornih voda.
4. Za ureditev zalednih voda je potrebno izdelati krajši prepust pod obstoječo cesto severno od osnovne šole. Vodotok ima jasno opredeljen koridor prelivanja v primeru visokih voda z višjo povratno dobo (Inštitut za vodarstvo, 2012).
5. Na izpostavljenih mestih, kjer obstoji nevarnost nalivanja meteorne vode v kanalizacijske jaške preko prezračevalnih rež na pokrovu, se morajo vgraditi polni pokrovi (kotanje, parkirišča, ceste, doline s hudourniškim značajem, poplavno območje,...). Jaški v razdalji do 10 m od stanovanjskih in poslovnih objektov morajo preprečevati širjenje smradu v okolico (protismradni pokrovi). Jaški morajo biti vodotesni, kar mora izvajalec dokazati s preizkusom in poročilom akreditiranega gradbenega laboratorija. Revizijski jaški morajo omogočajo zračenje oz. odvod nevarnih in eksplozivnih plinov, čiščenje, vzdrževanje in dostop do kanalizacijskih cevi. Jaški morajo biti dostopni za potrebe kontrole, čiščenja in vzdrževanja s stroji, zato morajo imeti vgrajeno vstopno lestev.
6. Na priključku padavinskih voda z utrjenih površin na javno meteorno kanalizacijo morajo biti zgrajeni peskolovi, ki morajo biti dimenzionirani tako, da pretok skozi peskolov ne presega hitrosti 0,2 m/s in zadrževalnik prvega naliva padavinskih voda ustreznih dimenzij.
7. V primeru posebne onesnaženosti komunalnih ali padavinskih voda (vode iz gostinskih lokalov, proizvodnji objektov,...) je potrebno vodo pred odvajanjem v javno kanalizacijo očistiti v ustrezni interni čistilni napravi. V objektih kjer se vrši dejavnost (priprava hrane itd) je potrebno predvideti ustrezne lovilce maščob in olja ter drugo predčiščenje odpadnih vod in pridobiti ustrezna dovoljenja, kot to zahteva Uredba o emisiji snovi in toplote pred odvajanjem odpadnih voda v javno kanalizacijo. Kjer obstaja možnost, da bi zaradi okvar ali drugih vzrokov lahko odtekla v javno kanalizacijo taka odpadna voda, ki bi lahko povzročila okvare in poškodbe javnega kanalizacijskega sistema ali porušile režim delovanja na čistilni napravi, mora biti interna kanalizacija zgrajena tako, da je možno odvod v javno kanalizacijo prekiniti oziroma zadržati.

Spremljanje stanja okolja ni potrebno.

❖ **PODZEMNE VODE**

Obstoječe stanje

Predvideni poseg je na območju vodnega telesa podzemne vode 1007 - Cerkljansko, Škofjeloško in Polhograjsko hribovje. Na območju posega so medzrnski vodonosniki v aluvialnih in deluvialnih sedimentih, ki po klasifikaciji IAH predstavljajo manjše vodonosnike z lokalnimi in omejenimi viri podzemne vode.

Pri izvedbi raziskovalnih vrtin za večnamensko športno dvorano (ZAG, 2009) so na globinah od 4 do 7 metrov ugotovili posamezne sloje zemljine, ki so bili zelo zasičeni z vodo. Voda se preceja po bolj prepustnih plasteh grušča groedenskega peščenjaka ali preperine skrilavca in je pod pritiskom (voda v vrtini se dvigne na 1,5 do 2 m pod površjem). Količina podzemne vode oz. izdatnost je izredno majhna.

Občinski podrobni prostorski načrt za območje urejanja GRV 20-4 Gorenja vas ne posega v območja posebnega režima (vodovarstvena območja za vire pitne vode).

Vplivi

Neposrednega vpliva na podzemne vode ne bo, razen v primeru podkletenih objektov in izvajanja zemeljskih in gradbenih del na globinah, ki že posegajo v podzemne vode. Največji vpliv na podzemne vode bo v času gradnje, ko se bo izkopala gradbena jama za posamezen objekt, vendar bodo ti vplivi začasni.

Vpliva na količinsko stanje podzemnih voda ne bo, razen v primeru gradnje, ko se bo zaradi gradbenih jam za objekte voda izcejala iz bolj prepustnih (a še vedno slabo prepustnih) plasti. V naravnem stanju je voda pod pritiskom (voda v vrtini se dvigne na 1,5 do 2 m pod površjem, ker so prepustnejše plasti, ki vsebujejo vodo, prekrite z neprepustnimi plastmi melje in glin. Zaradi tega se ocenjuje, da ne bo prišlo do dviga podzemne vode na površje.

Omilitveni ukrepi niso potrebni

Priporočilo: Pri izvedbi raziskovalnih vrtin za večnamensko športno dvorano (ZAG, 2009) so na globinah od 4 do 7 metrov ugotovili posamezne sloje zemljine, ki so bili zelo zasičeni z vodo. Zaradi tega predlagamo, da se pri načrtovanju kletnih prostorov predvidi ustrezna hidroizolacija.

Spremljanje stanja okolja ni potrebno.

❖ **OHRANJANJE NARAVE IN BIOTSKE PESTROSTI**

Obstoječe stanje

Širše območje plana predstavlja mozaična kmetijska in kulturna krajina – obdelana in pozidana območja. Naravno vegetacijo sta v veliki meri nadomestila kmetijska raba in urbanizacija. Gozdnih površin ni. Kmetijske površine na širšem območju plana predstavljajo prehranjevalni habitat poljskega zajca, lisice, srne, velike podlasice, male podlasice, navadnega dihurja, kune zlatice, kune belice in navadnega jazbeca. Na širšem območju se lahko pojavljata medved in občasno volk ter srnjad in jelenjad. Na širšem območju plana pričakujemo tudi več vrst netopirjev kot npr.: mali podkovnjak, navadni netopir, brkati netopir, mali netopir, nathusijev netopir, navadni mračnik, širokouhi netopir, rjavi uhati netop. V cerkvi sv. Janeza Krstnika v Gorenji vasi je kotišče malih podkovnjakov, ki so kvalifikacijska vrsta Natura 2000 območja SCI Poljanska Sora Log – Škofja loka. Na ožjem območju plana pričakujemo le sinantropne vrste ptic in splošno razširjene plazilce. Na ožjem območju plana ni vodotokov, v katerih bi živele ribe, obloustke ali raki. Prav tako ne pričakujemo naravovarstveno pomembnih vrst nevretenčarjev. Na vplivnem območju plana je Natura 2000 območje SCI Poljanska Sora Log – Škofja loka (SI3000237). Plan ne posega v nobeno od zavarovanih območij tako z območjem neposrednega kot tudi ne z območjem daljinskega vpliva. Na vplivnem območju plana je ekološko pomembno območje Poljanska Sora (ID 36100), na JZ delu pa plan meji na naravno vrednoto NV Gorenja vas – močvirna dolina.

Vplivi

Na območju gradbišča bo prišlo do neposrednega in trajnega uničenja naravovarstveno manj pomembnih rastlinskih vrst in površin. Ob gradnji bo nekaj travnikov izgubljenih. Sinantropne vrste bodo še vedno lahko

živele na območju plana. Ti travniki tudi niso primerni kot prehranjevalni habitat netopirjev. Svetlobno onesnaževanje, ki bi ga povzročilo osvetljevanje gradbišča (čas gradnje) in osvetljevanje območja OPPN (čas obratovanja), bi zaradi sevanja proti nebu motilo življenjske cikle ptic, netopirjev, žuželk in drugih živali. Plan se v celoti nahaja na SCI območju in območju notranje cone kvalifikacijske vrste mali podkovnjak (fizično posega v 6,42 ha oziroma v 7,9 % notranje cone vrste, z območjem daljinskega vpliva (100 m) pa posega v 20,95 ha oziroma v 25,7 % notranje cone vrste). Ker pa gre v obstoječem stanju za že delno pozidane površine in intenzivno obdelovane travnike, ki niso primeren prehranjevalni habitat malega podkovnjaka, bistvenih negativnih vplivov zaradi izgube habitata ne pričakujemo. Na JZ delu plan fizično posega v rob naravne vrednote NV Gorenja vas – močvirna dolina, ki je ekosistemska naravna vrednota lokalnega pomena. Na delu, kjer OPPN posega v rob NV, posegi niso predvideni, zato negativnih vplivov na NV ne pričakujemo. Vplivi na okoljski cilj za EPO bodo enaki kot že opisano pri Rastlinstvu, živalstvu in habitatnih tipih ter Varovanih območjih.

Vplive na naravo in biotsko pestrost je možno zmanjšati z naslednjimi omilitvenimi ukrepi:

1. Gradbišča naj se ne osvetluje. Gradnja naj poteka v dnevnem času. V primeru, da je osvetljevanje gradbišča nujno potrebno iz varnostnih razlogov je izjemoma dovoljena postavitev izključno posameznega svetila za varovanje. Svetilo na gradbišču naj bo opremljeno s senzorjem oziroma s funkcijo samodejnega vklopa in izklopa. Uporabi naj se le popolnoma zasenčena svetilo z ravnim zaščitnim in nepredušnim steklom in s čim manjšo emisijo UV svetlobe (npr. halogensko svetilo). Za osvetljevanje območja OPPN (stavb, parkirišč, cestišča...) naj se prav tako uporabi najmanjše možno število popolnoma zasenčenih svetil z ravnim zaščitnim in nepredušnim steklom in s čim manjšo emisijo UV svetlobe. Kjer je le možno, naj se namestijo svetila z vgrajenim sistemom za samodejni vklop/izklop.

Spremljanje stanja okolja:

Najmanj 10 dni pred začetkom del mora investitor o tem obvestiti pristojno enoto Zavoda Republike Slovenije o varstvu narave. V času pripravljalnih, zemeljskih in gradbenih del naj območje redno spremlja pristojna enota Zavoda Republike Slovenije o varstvu narave.

❖ KMETIJSKA ZEMLJIŠČA

Obstoječe stanje

Na območju OPPN se od kmetijskih zemljišč nahajajo po dejanski rabi trajni travniki 3,17 ha, v severovzhodnem delu se nahajajo tudi najboljša kmetijska zemljišča po namenski rabi v zelo majhnem obsegu (0,24 ha). Glede na talno število ima 3,29 ha površja OPPN srednji proizvodni potencial, 3,13 ha pa velik proizvodni potencial. Kmetijska zemljišča na območju OPPN obdeluje devet kmetijskih gospodarstev. Kmetijstvo v občini Gorenja vas – Poljane praviloma pomeni dopolnilno dejavnost. Kot kmetijska dejavnost prevladuje na območju živinoreja, pomemben je še dohodek iz gozdarstva.

Vplivi

Zaradi posegov v okviru OPPN bo izgubljenih okoli 0,93 ha (upoštevana površina novih objektov in parkirišč ter dimenzije cestnih povezav) trajnih travnikov na zemljiščih z visokim in srednjim proizvodnim potencialom. Med prostorskimi enotami se bo ohranilo zatravljeno pobočje, ki bo omogočalo kmetijsko obdelavo. Zaradi predvidenih posegov v okviru OPPN se bo predvidoma posegalo na trajne travnike petih kmetijskih gospodarstev. Izguba kmetijskih zemljišč posameznih kmetijskih gospodarstev, glede na vsa njihova zemljišča, se bo gibala med 0,03 in 8,26 %. Travne površine znotraj prostorski enot se bo lahko tudi po izvedbi posegov kmetijsko obdelovalo.

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

Spremljanje stanja:

Evidenca površin najboljših kmetijskih zemljišč je razvidna iz namenske rabe (plana Občine Gorenja vas – Poljane), evidenco o površinah kmetijskih gospodarstev in dejanske rabe vodi MKGP.

❖ OHRANJANJE KULTURNE DEDIŠČINE

Obstoječe stanje

Območje OPPN v skrajnem severnem delu posega na vplivno območje kulturnega spomenika EŠD 2580 Gorenja vas – Cerkev s. Janeza Krstnika, ki je zavarovan z Odlokom o razglasitvi cerkve sv. Janeza Krstnika v Gorenji vasi – Trati za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur.l. RS, št. 30/08). OPPN GRV 20-4 Gorenja vas ne vsebuje posege za katere je po določitih Uredbe o vrstah posegov v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 78/06, 72/07). Po mnenju Ministrstva za kulturo predhodnih arheoloških raziskav ni potrebno izvesti.

Vplivi

Na vplivnem območju kulturnega spomenika je predvidena izgradnja cestne povezave z regionalno cesto, vendar poseg ni v neskladju z varstvenim režimom spomenika. Posegi v okviru OPPN bodo imeli tudi posreden vpliv na vedutne poglede na kulturni spomenik, kar varstveni režim kulturnega spomenika prepoveduje.

Vplive na kulturno dediščino je možno zmanjšati z naslednjimi omilitvenimi ukrepi:

1. Vsi objekti znotraj OPPN naj, zaradi manjšega vpliva veduto kulturnega spomenika EŠD 2580 Gorenja vas – Cerkev s. Janeza Krstnika, sledijo konfiguraciji terena in vertikalnim gabaritom obstoječih stavb.
2. Za poseg v vplivno območje kulturnega spomenika EŠD 2580 Gorenja vas – Cerkev s. Janeza Krstnika je potrebno pridobiti predhodne pisne kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Spremljanje stanja:

Zaradi varstva arheoloških ostalin je potrebno ZVKDS skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi. Investitor naj o dinamiki gradbenih del pisno obvesti ZVKDS OE Ljubljana, vsaj 10 dni pred začetkom del. Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki investitorja ob odkritju dediščine zavezuje, da najdbi zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke.

❖ OHRANJANJE KRAJINSKIH ZNAČILNOSTI

Obstoječe stanje

Območje OPPN se nahaja na južnem delu zaselka Trata, za katerega je značilen krajinski vzorec »Drobno členjena kmetijska krajina razširjenih dolin«. Na območju in v njegovi okolici so kmetijske površine, ki kažejo visoko stopnjo ohranjenosti kmetijske tradicionalne proizvodnje s pestro strukturo njiv in travnikov ter drobnih arhitektonskih poudarkov. Delno je območje že pozidano: stanovanjska soseska, osnovna šola in zdravstveni dom. Močni vizualni komponenti v okolici OPPN sta kompleks tovarne Jelovica ob SV robu območja in cerkev sv. Janeza Krstnika na SZ robu območja, ki je zavarovana kot kulturni spomenik.

Vplivi

Na območju OPPN se bo trajno spremenil krajinski vzorec drobno členjene kmetijske krajine, zaradi zmanjšanja zelenih površin (trajni travniki) in umestitve novih objektov ter prometne infrastrukture. Območje OPPN je že v obstoječem stanju pozidano z objekti, ki so locirani na rob območja (šola, zdravstveni dom, stanovanjska soseska). Posredno bodo objekti v okviru OPPN vplivali tudi na vedutne poglede na kulturni spomenik cerkev sv. Janeza Krstnika. Možni so omilitveni ukrepi, ki zajemajo predvsem upoštevanje obstoječih razmerij v prostoru.

Omilitveni ukrepi niso potrebni podajamo pa naslednja priporočila:

1. Objekte v okviru OPPN je potrebno oblikovati tako, da se bo upoštevalo obstoječe mikrolokacijske značilnosti prostora (konfiguracijo terena in vertikalne gabarite obstoječih stavb). Pozornost je potrebno nameniti tudi oblikovanje morebitne protihrupne zaščite v smeri proti tovarni Jelovica.

2. Obstoječe travne površine naj se ohranijo v čim večji možni meri, krajinsko ureditveni načrti naj zajemajo uporabo naravnih materialov in avtohtone vegetacije.

Spremljanje stanja:

Nadzor med izvedbo krajinskih ureditev se izvaja v sklopu gradbenega nadzora nad izvajanjem del pri graditvi posameznih objektov v okviru OPPN.

❖ KAKOVOST ZRAKA

Obstoječe stanje

Območje urejanja GRV20-4 v Gorenji vasi je glede na prostorski načrt občine Gorenja vas namenjeno za dograditev šolskega in vzgojno varstvenega kompleksa, razširitev zdravstvenega doma z gradnjo doma starejših ter za večstanovanjsko gradnjo. Obravnavano območje je v skladu z Uredbo o kakovosti zunanjega zraka razvrščeno v območje onesnaženosti zraka SI3, na katerem skladno z istim sklepom velja II. stopnja onesnaženosti zraka. V obstoječem stanju je onesnaženost zraka posledica industrijskih virov in cestnega prometa, v manjši meri k onesnaženosti zraka prispeva tudi obratovanje malih kurilnih naprav na širšem območju. Splošna onesnaženost zraka je majhna.

Vplivi

Med izvedbo posega se bo kakovost zraka poslabšala zaradi transporta materiala na območje in z območja gradbišča ter zaradi emisije gradbene mehanizacije na gradbišču. Vpliv po izvedbi posega bo trajen in neposreden ter omejen na območje neposredno ob lokalnih cestah ter parkiriščih na območju OPPN. Emisije onesnaževal zaradi lokalnega prometa na območju OPPN bodo po izvedbi posega majhne. Vsi novi objekti na območju OPPN bodo priključeni na daljinske vire energije, zato dodatnih emisij onesnaževal zaradi ograjevanja stavb na samem območju OPPN ne bo. Prav tako bodo vsi novi objekti na območju OPPN grajeni kot nizkoenergetske pasivne stavbe.

Vplive na kakovost zraka je možno zmanjšati z naslednjimi omilitvenimi ukrepi:

1. Preprečevanje prašenja z odkritih delov gradbišč, prometnih in manipulativnih površin in deponij materiala; ukrep zahteva prekrivanje začasnih deponij gradbenih in odpadnih materialov, vlaženje prometnih in manipulativnih površin, s katerih se lahko nekontrolirano širijo prašni delci ob suhem in vetrovnem vremenu,
2. Redno čiščenje prometnih površin na območju urejanja in javnih prometnih površin, ureditev čim krajših poti za prevoze za potrebe ureditev in gradbišč ter sprotno rekultiviranje območij večjih posegov,
3. Upoštevanje emisijskih norm v skladu s predpisi, ki urejajo področje emisij pri začasnih gradbenih objektih, uporabljeni gradbeni mehanizaciji in transportnih sredstvih; ukrep zahteva uporabo tehnično brezhibne gradbene mehanizacije in transportnih sredstev ter njihovo redno vzdrževanje.
4. V skladu z OPN za občino Gorenja vas bodo vse novogradnje izvedene v skladu z zahtevami Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah. Ogrevanje stavb in priprava sanitarne vode tople vode pa bo urejeno z priključitvijo na daljinski vir energije – predvidoma vročevod. Objekte bo možno priključiti na vročevodno omrežje tudi za potrebe hlajenja. Posebni omilitveni ukrepi med obratovanjem s področja zagotavljanja kakovosti zraka niso potrebni.

Spremljanje stanja:

Izvajalec gradbenih del mora med gradnjo zagotoviti izvajanje in nadzor ukrepov, predvidenih v elaboratu preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev iz gradbišča. S stališča kakovosti zraka spremljanje stanja okolja ni potrebno.

❖ OBREMENITEV S HRUPOM

Obstoječe stanje

Zazidalne površine na vplivnem območju ureditev so v skladu z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju v celoti razvrščene v III. območje varstva pred hrupom, ostale kmetijske in gozdne površine ter proizvodna območja so razvrščena v IV. območje varstva pred hrupom. Obstoječa obremenitev s hrupom na

območju ureditev je posledica predvsem obratovanja podjetja Jelovica d.d., na širšem območju je pretežno posledica prometa po obstoječih regionalnih cestah R1-210 in R2-407. Vpliv kmetijskih virov hrupa je lokalno omejen.

Vplivi

Obremenitev s hrupom po izvedbi posega bo omejen na območje neposredno ob dovoznih cestah ter parkiriščih. Skupno je na območju OPPN predvidenih 360 parkirišč, prometna obremenitev nove povezovalne ceste pa je ocenjena na največ 1600 vozil dnevno. Po izvedbi posega zaradi lokalnega prometa po novi povezovalni cesti ter zaradi obratovanja parkirišč ne bo preobremenjena nobena obstoječa ali v ureditveni situaciji predvidena stavba z varovanimi prostori, zato je vpliv obratovanja OPPN na zunanje okolje ocenjen kot nebitven. Poglavitni vir hrupa na območju OPPN bo odpraševalna naprava podjetja Jelovica d.d., v manjši meri obratovanje skladiščnih in manipulativnih površin ter proizvodne delavnice, ki so locirane na južni strani podjetja.

Vplive na obremenitev okolja s hrupom je možno zmanjšati z naslednjimi omilitvenimi ukrepi:

Med gradnjo:

5. Uporaba delovnih naprav in gradbenih strojev, ki so izdelane v skladu z emisijskimi normami, Upoštevanje časovnih omejitev gradnje, Omilitev hrupa zaradi transportnih poti, Omilitev hrupa zaradi obratovanja gradbišč.

Med obratovanjem

6. Zmanjšanje emisije hrupa na viru: Poglavitni vir hrupa na območju urejanja je odpraševalna naprava podjetja Jelovica d.d. Na podlagi ocene obremenitev s hrupom bi bilo potrebno zmanjšati emisijo tega vira hrupa za vsaj 8 dB(A). Glede na to, da je vir hrupa lociran v višini med 4 in 8 m, z izvedbo protihrupnih ograj tega vira hrupa ni možno sanirati. Sanacija emisijskih lastnosti odpraševalne naprave je možna z izboljšanjem izolacijskih lastnosti sten odpraševalne naprave ter namestitvijo protihrupnih dušilnikov na izpustu naprave. Najustreznejša rešitev je namestitev nove odpraševalne naprave z ustrežno protihrupno tehnologijo na vzhodnem območju podjetja. Zavezanec za izvedbo tega ukrepa je tovarna Jelovica d.d.;
7. Ukrepi za preprečevanje širjenja hrupa v okolje: Za dodatno zmanjšanje obremenitve s hrupom na območju OPPN je na severni meji območja OPPN, ki je izpostavljena proizvodnim površinam podjetja Jelovica d.d., smiselno izvesti polno parcelno ograjo v dolžini približno 180 m ter višine 2.5 m. Polno parcelno ograjo, je potrebno izvesti v absorpcijski izvedbi z zadostno zvočno izolirnostjo (vsaj 25 dB). Zavezanec pa izvedbo polne parcelne ograje je investitor izvedbe OPPN;
8. Pasivni protihrupni ukrepi: Za zmanjšanje obremenitve s hrupom v varovanih prostorih stavb na območju OPPN mora investitor novogradnje v izvedbeni projektni dokumentaciji predvideti in med gradnjo zagotoviti izvedbo ustrezne zvočne izolirnosti fasadnih elementov v varovanih prostorih, ki so orientirani proti podjetju Jelovica d.d. in proti novi dovozni cesti. Ukrepi morajo zagotavljati izpolnjevanje zahtev Pravilnika o zvočni zaščiti stavb. Prav tako je pri projektiranju stavb smiselno upoštevati, da so za hrup še posebej občutljivi bivalni prostori (spalni prostori, otroške in dnevne sobe) orientirani na južno stran.

Spremljanje stanja:

Izvedba OPPN bo med gradnjo v skladu s 6. točko 3. člena Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju vir, za katerega je potrebno zagotoviti monitoring hrupa. Spremljanje hrupa med gradnjo obsega nadzor nad skladnostjo uporabljene gradbene mehanizacije in strojev s Pravilnikom o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem ter izvajanje meritev hrupa v času pripravljalnih in intenzivnih gradbenih del pri gradbišču najbližjih stavbah z varovanimi prostori. Na podlagi Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju in Pravilnika o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje obsega spremljanje stanja po izvedbi OPPN meritve hrupa na severnem delu OPPN, ki mejijo neposredno na obrat Jelovica d.d.

❖ SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE

Obstoječe stanje

Svetlobno onesnaževanje okolja je emisija iz virov svetlobe, ki poveča naravno osvetljenost okolja. Svetlobno onesnaževanje okolja povzroča za človekov vid motečo osvetljenost in občutek bleščanja pri ljudeh, ogroža varnost v prometu zaradi bleščanja, zaradi neposrednega in posrednega sevanja proti nebu moti življenje ali selitev ptic, netopirjev, žuželk in drugih živali, ogroža naravno ravnotežje na varovanih območjih, moti profesionalno ali amatersko astronomsko opazovanje, ali s sevanjem proti nebu po nepotrebnem porablja električno energijo. OPPN je lociran na južnem delu zaselka Trata, ki je del naselja Gorenja vas. Robni deli OPPN so že v obstoječem stanju pozidani: šola, zdravstveni dom in stanovanjska soseska in so opremljeni z javno razsvetljavo.

Vplivi

Predvidena je nadgradnja obstoječe javne razsvetljave ob novi prometni infrastrukturi. Interne površine znotraj območja bodo osvetljene preko interne razsvetljave.

Vplive na obremenitev okolja s svetlobnim onesnaženjem je možno zmanjšati z naslednjimi omilitvenimi ukrepi:

1. V besedilo Uredbe o OPPN naj se smiselno vključita 5 in 17 člen Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja in natančneje opredelijo predvsem zahteve glede osvetljevanja ceste in omejitve osvetljevanja varovanih prostorov.
2. Pri načrtovanju razsvetljave je potrebno upoštevati osvetljevanje z okolju prijaznimi svetilkami (4. člen Uredbe), in sicer: »Za razsvetljavo, ki je vir svetlobe po tej uredbi, se uporabljajo svetilke, katerih delež svetlobnega toka, ki seva navzgor, je enak 0%«.
3. Gradbišča naj se ne osvetljuje. Dostopne poti naj bo osvetljena le ob pločnikih in sicer v najmanjši možni meri. Uporabijo naj se nizka, popolnoma zasenčena svetila z ravnim zaščitnim in nepredušnim steklom in s čim manjšo emisijo UV svetlobe (npr. halogenska svetila).

Spremljanje stanja:

Ugotavljanje osvetljenosti in svetlosti ocenjuje oz. ugotavlja pravna oseba ali samostojni podjetnik, ki izpolnjuje naslednje pogoje: ima registrirano dejavnost za opravljanje analiz in preizkusov na področju tehničnega preskušanja in analiziranja in ima akreditacijo SIST EN ISO/IEC 17020 za kontrolo osvetljenosti in svetlosti osvetljenih površin, ki jih osvetljuje razsvetljava.

❖ ELEKTROMAGNETNO SEVANJE

Obstoječe stanje

Predvidene prostorske ureditve podane v osnutku predmetnega prostorskega akta segajo v območje varovalnega pasu obstoječega sredjenapetostnega nadzemnega voda DV 20 kV Gorenja vas, ki poteka v severnem robu ureditvenega območja po ureditvenih parcelah št. 611/3, 611/6, 611/7, 528/1, 528/16, 528/10 in 531/10, vse k.o. Gorenja vas (2057) in transformatorske postaje TP 20/0,4 kV Gorenja vas Bloki (pare. št. 611/14, k.o. Gorenja vas). Preko območja, ki je obravnavano v osnutku predmetnega prostorskega akta potekajo tudi nizkonapetostni (NN) 0,4 kV zemeljski vodi namenjeni napajanju obstoječih stanovanjskih objektov in osnovne šole.

Vplivi

Obravnavano območje sodi v I. območja varstva pred EMS. Za 20 kV daljnovode velja, da njihove sevalne obremenitve niti neposredno pod daljnovodi ne dosega dovoljenih mejnih vrednosti za I. območje varstva pred sevanji glede na Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju. Tudi nizkonapetostni kablovodi v naravnem okolju ne izkazujejo preseganje mejnih vrednosti za obstoječe vire sevanja. V smislu varovanja človekovega zdravja odmiki od elektroenergetskih vodov, ki potekajo po območju OPPN tako niso potrebni, vendar pa odmike določa Pravilnik o pogojih in omejitvah gradenj,

uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Ur.l. RS, št. 101/10).

Oमितveni ukrepi niso potrebni podajamo pa naslednja priporočila:

1. Glede na Prilogo Pravilnika o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Ur.l. RS, št. 101/10), umestitev objektov na zemljišča varovalnega koridorja podzemnih nizkonapetostnih elektro vodov ni možna. Objekte je potrebno umakniti iz območja varovalnega koridorja oz. zagotoviti odmik predmetnih elektro vodov skladno s tehničnimi normativi.

Spremljanje stanja:

Monitoring zagotovijo lastniki virov EMS in poročilo posredujejo Občini Gorenja vas – Poljane. Nadzor nad izvajanjem zakonodajnih predpisov s področja emisij EMS izvaja inšpektor za okolje.

SKUPNA OCENA

Ocena posledic učinkov izvedbe plana na uresničevanje ciljev celovite presoje se je ugotavljala v skladu z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje v naslednjih velikostnih razredih:

A – ni vpliva/pozitiven vpliv

B – nebitven vpliv

C – nebitven vpliv zaradi izvedbe oमितvenih ukrepov

D – bistven vpliv

E – uničujoč vpliv

X – ugotavljanje vpliva ni možno

V spodnji predstavljene ocene vplivov izvedbe plana za posamezne segmente.

Segmenti	Ocena vplivov na okoljske cilje
Okoljski cilji	
VODE	
Površinske vode	
1. Zagotovitev gradnje in obratovanja predvidenega posega, ki ne bo vplival na kemijsko stanje površinskih voda, ki se nahajajo na vplivnem območju posega	B
2. Zagotovitev gradnje in obratovanja predvidenega posega, ki ne bo vplival na ekološko stanje površinskih voda, ki se nahajajo na vplivnem območju posega	C
3. Umeščanje posegov v prostor na način, da se zagotovi poplavna varnost	C
Podzemne vode	
1. Zagotovitev gradnje in obratovanja predmetnega plana, ki ne bo vplival na količinsko stanje podzemnih voda, ki se nahajajo na vplivnem območju plana.	B
2. Zagotovitev gradnje in obratovanja predmetnega plana, ki ne bo vplival na kemijsko stanje podzemnih voda, ki se nahajajo na vplivnem območju plana.	A
KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
1. Ohranjanje tal z boljšim pridelovalnim potencialom.	B

2. Ohranjanje kmetijske dejavnosti na območju.	B
KULTURNA DEDIŠČINA	
1. Ohranjanje objektov in območij kulturne dediščine.	C
KRAJINA	
1. Izvajanje posegov na način, da se dolgoročno ohranja prepoznavnost obravnavanega krajinskega območja in njegovih krajinskih prvin.	B
NARAVA IN BIOTSKA PESTROST	
Flora, favna in HT	
Preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti na ravni ekosistemov (in habitatnih tipov), vrst (in habitatov) ter genomov (in genov) (NPVO).	C
Varovana območja	
Ohranitev celovitosti in povezanosti varovanih območij.	C
EPO in naravne vrednote	
Ohranitev naravnih vrednot in preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti.	C
ZDRAVJE LJUDI	
Kakovost zraka	
1. Zmanjšanje emisije onesnaževal v zrak	B
2. Ohranjanje in izboljšanje kakovosti zraka	B
Obremenitev s hrupom	
1. Omejitev obremenitve okolja s hrupom pod mejne vrednosti kazalcev hrupa	C
Svetlobno onesnaženje	
1. Omejitev obremenitve s svetlobnim onesnaževanjem pod mejne vrednosti za osvetljenost, ki jo povzroča razsvetljava na oknih varovalnih prostorov.	C
Elektromagnetno sevanje	
1. Smotrna umestitev poselitve, posegov in dejavnosti v prostor glede na obstoječe in predvidene vire elektromagnetnega sevanja.	B

Izdelovalci okoljskega poročila ocenjujemo, da je OPPN sprejemljiv ob izvedbi omilitvenih ukrepov.